

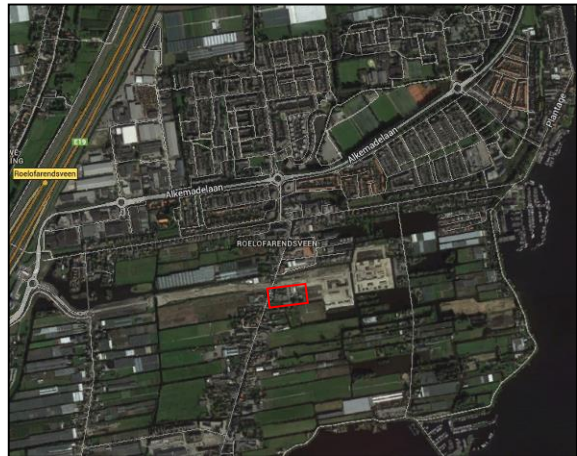
memo

aan: Buro SRO
van: Laneco
datum: 5 september 2014
betreft: Quick scan flora en fauna Noordeinde 61 te Roelofarendsveen

1 Inleiding

Aan de Noordeinde 61 te Roelofarendsveen ligt een voormalig kantoor- en bankgebouw van de Rabobank met bijbehorende parkeerplaatsen. Momenteel staat het pand leeg. De eigenaar wil het pand slopen en twee appartementencomplexen op dezelfde locatie terugbouwen.

Voor deze ingreep mag plaatsvinden, moeten de effecten op beschermde natuurwaarden in beeld zijn gebracht. Hierbij wordt onderscheid gemaakt tussen gebiedsbescherming (Natuurbeschermingwet 1998 en EHS) en soortenbescherming (Flora- en faunawet). Deze memo behandelt de resultaten van dit onderzoek, dat als een verkennend onderzoek; een quick scan, is uitgevoerd.

Ligging plangebied te Roelofarendsveen

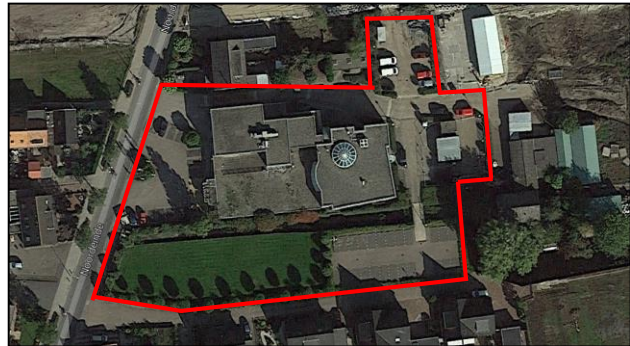
2 Onderzoeksmethode

In deze quick scan worden op basis van een veldverkenning op 11 augustus 2014, biotoopinschattingen en verspreidingsgegevens, uitspraken gedaan over de mogelijke aanwezigheid van en effecten op beschermde natuurwaarden.

3 Gebiedsbeschrijving en beoogde ingrepen

Het plangebied ligt in aan de zuidzijde van het centrum van het dorp Roelofarendsveen, aan een doorgaande weg. Langs de weg staat lintbebouwing, waarachter momenteel een aantal verschillende bouwprojecten wordt gerealiseerd. De omgeving is vrij nat; er is een dicht netwerk van watergangen aanwezig die in grootte en breedte sterk variëren. Op ongeveer 200 meter ligt het Braassemermeer.

Het plangebied bestaat uit verschillende elementen. Het meest dominante element is het kantoorpand van twee bouwlagen met een plat dak. Deze staat middenop het perceel. Er omheen liggen op drie locaties parkeerplaatsen met wat beperkt groen tussen de vakken, waaronder knotaccacia's en knotesdoorn. Langs randen van de parkeerplaats en het gebouw liggen enkele heestervakken met gecultiveerde heesters. Aan de zuidzijde van het gebouw ligt een singel met grotendeels gecultiveerde struiken, waar en een enkele boom. Soorten in deze singel zijn onder andere conifeer, fluweelboom, vlier e.d. Aan de zuidzijde van het kantoorpand ligt een als gazon beheerd grasveld wat door een watergang wordt gescheiden van het gebouw en de ertegen liggende groensingel. Om het grasveld heen liggen enkele heestervakken. De watergang is met houten beschoeiing beschoeid, en heeft geen natuurlijke oever, en beperkt onderwaterbegroeiing.

Begrenzing van het plangebied

Indrukken van het plangebied (foto's Laneco).

De voorgenomen ingreep bestaat uit de sloop van het bedrijfspand en de bouw van twee appartementencomplexen. Hiervoor moeten ook de begroeiing worden verwijderd en de sloot worden verlegd.

4 Gebiedsbescherming

Het plangebied ligt op ongeveer 11 kilometer afstand van de Natura2000 gebieden De Wilck en de Nieuwkoopse Plassen. Het plangebied, een bedrijfspand, een watergang, een gazon en enkele parkeerplaatsen, heeft geen enkele relatie met deze natuurgebieden. De effecten op flora en fauna als gevolg van de beoogde ingreep zullen lokaal van aard zijn. Gezien de grote afstand tot de Natura2000 gebieden, zijn effecten op deze natte Natura2000 gebieden uit te sluiten.

Het plangebied ligt op iets minder dan twee kilometer afstand van de EHS van de provincie Zuid-Holland. Gezien de afstand zijn ook geen effecten op de EHS te verwachten.

5 Soortenbescherming

In het kader van soortenbescherming is de Flora- en faunawet van toepassing.

Algemeen voorkomende beschermde soorten

Op het perceel in een waterrijke omgeving kunnen algemeen voorkomende beschermde soorten (Tabel 1 Flora- en faunawet) als muizen, spitsmuizen, egel, mol, bruine kikker, bastaard kikker, kleine watersalamander en gewone pad in het plangebied voorkomen. Aantasten van verblijfplaatsen van deze soorten mag op basis van een algemene vrijstelling.

Strikt beschermde soorten

Planten

Tijdens het veldbezoek zijn verschillende soorten aangeplante planten waargenomen in het plangebied. Deze gecultiveerde begroeiing wordt vrij goed onderhouden. De watergang is voor ongeveer 20% bedekt met waterlelie. Gezien de hoge mate van menselijke beïnvloeding, en de daarmee samenhangende verstoorte groeisituatie in het plangebied, worden strikt beschermde plantensoorten hier niet verwacht.

Grondgebonden zoogdieren

Strikt beschermde soorten stellen ook meer strikte eisen aan hun leefomgeving. Van deze soorten kunnen in de omgeving en verspreidingsgegevens (Broekhuizen, 1992, www.zoogdieratlas.nl) de soorten waterspitsmuis en noordse woelmuis voorkomen. Beide soorten zijn beschermd in tabel 3 van de Flora- en faunawet en bijlage IV van de Habitatrichtlijn. Beide soorten leven in natte omstandigheden. De noordse woelmuis leeft in natte polders (moeras) met ruigere structuren, op locaties waar geen concurrentie is van andere woelmuizen. De waterspitsmuis leeft langs oevers, en jaagt in het water. Het moet gaan om natuurlijke oevers die grenzen aan schoon water met onderwaterbegroeiing. De oevers van de watergang in het plangebied bestaan uit een steile houten beschoeiing, en zijn niet geschikt voor deze soorten. Effecten op deze soorten worden uitgesloten.

Vleermuizen

Vleermuizen zijn op te delen in gebouw- en boombewonende soorten. Daarnaast zijn er soorten die van beide elementen gebruik maken. Verder is er onderscheid te maken in zomer en winterverblijven. Sommige soorten overwinteren in gebouwen, andere in grotten, bunkers, forten en kelders, en een derde groep overwintert in dikke bomen.

Gezien de ligging in een waterrijk omgeving en de verspreidingsgegevens (Limpens, 1999, Zoogdieratlas.nl) kunnen hier soorten als gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis, wintervleermuis, meervleermuis, rosse vleermuis, laatvlieger, gewone grootoorvleermuis, franje-staart en baardvleermuis in de omgeving voorkomen.

Het plangebied zelf is, gezien de beperkte grootte van de groenelementen en de ligging in een waterrijke omgeving, geen essentieel foerageergebied. Ook zijn er in het plangebied geen bomenrijen aanwezig die als lijnelementen voor vliegroutes kunnen dienen. Ook de bomenrij voor het plangebied langs de weg is hiervoor niet geschikt. Er kunnen wel eens vleermuizen foerageren in het plangebied, maar dit zal beperkt zijn.

Er zijn geen oudere bomen in het plangebied die holtes kunnen bevatten. Het kantoorpand heeft een spouwmuur met open stootvoegen op voldoende hoogte voor vleermuizen om hier gebruik van te kunnen maken. Op deze plekken zijn verblijfplaatsen van vleermuizen niet uit te sluiten zonder nader onderzoek.

Tijdens het veldbezoek was het pand maar gedeeltelijk toegankelijk (alleen de benedenverdieping) waardoor enkele holtes in de dakrand niet nader konden worden onderzocht.

Vogels

Tijdens het veldbezoek, op een winderige dag, zijn in en om het plangebied alleen de vogelsoorten merel, kraai en ekster gehoord en/of gezien. Alle vogels, en dan specifiek hun verblijfplaatsen (nesten) zijn strikt beschermd in de Flora- en faunawet. Aantasting en verstoring van actief gebruikte nesten is niet toegestaan.

Van de jaarrond beschermde vogelsoorten (LNV, 2009) kan het plangebied van belang zijn voor gierzwaluw en huismus; beide soorten die in de bebouwde kom voorkomen en nestelen in bebouwing. In het pand zijn naast regenpijpen ook enkele extra overstorten aanwezig die verticaal de muur in lopen. Afhankelijk van de constructie in de muur, en de frequentie van gebruik als overstort, zijn deze overstorten niet op voorhand ongeschikt als nestplaats voor gierzwaluw en huismus. Om dit vast te stellen is nader onderzoek nodig. Dit kan middels een controle in het broedseizoen, maar ook buiten het broedseizoen kan de geschiktheid worden bepaald door het bekijken van de overstort vanaf het dak. Tijdens het veldbezoek was het pand maar gedeeltelijk toegankelijk (alleen de benedenverdieping) waardoor de holtes in de dakrand niet nader konden worden onderzocht.

Er zijn geen nestplaatsen van andere jaarrond beschermde vogels aangetroffen in het plangebied. Op basis van de ligging in de bebouwde kom en aanwezige bomen, struiken en bebouwing, worden deze ook niet verwacht.

Vissen

Er worden ingrepen uitgevoerd in de nabijgelegen watergang. Deze watergang staat in verbinding met andere watergangen. Hierdoor zijn vissen te verwachten en kunnen effecten op strikt beschermde vissoorten zoals kleine modderkruiper en bittervoorn zonder nader onderzoek niet worden uitgesloten.

Amfibieën

Amfibieën hebben twee typen biotopen in hun leefgebied, een waterbiotoop voor de voortplanting en een landbiotoop. Het waterbiotoop bestaat over het algemeen uit een ondiepe watergang of poel met natuurlijke begroeiing, zonder grotere vissen. Het landbiotoop bestaat uit begroeiing en ruigte met enige dekking. Strikt beschermde soorten stellen ook strikte eisen aan hun leefomgeving.

In de omgeving is veel variatie in water en land, met dicht netwerk aan watergangen. Er zijn in de omgeving biotopen voor strikt beschermde soorten aanwezig. Volgens de verspreidingsgegevens van Ravon (2013) is van de strikt beschermde amfibieën alleen rugstreeppad aangetroffen. Deze pionierssoort plant zich voort in ondiepe poelen en overwintert in vergraafbare grond. Deze soort wordt in het verharde en bebouwde en de met bodembedekkers begroeide plangebied niet verwacht.

Mogelijk komen wat algemene amfibieënsoorten voor in en nabij wateren in de omgeving van de planlocatie. Gezien de steile oever en de aanwezigheid van vis is de watergang in het plangebied niet erg geschikt voor amfibieën.

Reptielen

In de omgeving van de planomgeving komen volgens verspreidingsgegevens (www.ravon.nl, 2011) geen reptielen voor. De enige soort die voorkomt in een natte omgeving is de ringslang; een soort die leeft in en langs natuurlijke watergangen. Gezien de intensieve en weinig natuurlijke oevers, kan deze soort hier worden uitgesloten.

Insecten en overige soorten

Beschermde soorten uit de soortgroepen insecten, en overige soortgroepen als mollusken, kreeften en tweekleppigen, komen alleen maar in natuurlijke omgevingen voor, die meestal liggen in of aansluiten op natuurgebieden. Beschermde soorten uit deze soortgroepen worden rondom de bebouwing niet verwacht.

6 Conclusie

- Gebiedsbescherming in het kader van de Natuurbeschermingswet 1998 en de EHS is niet van toepassing op dit plan;
- De meeste (mogelijk) voorkomende beschermde soorten vallen onder de lichte beschermingscategorie van de Flora- en faunawet. Vaste rust- en verblijfplaatsen van deze soorten mogen op basis van een algemene, landelijk geldende vrijstelling worden aangetast, zonder dat sprake is van procedurele consequenties;
- Van de meer strikt beschermde soorten uit de Flora- en faunawet kunnen vleermuizen, gierzwaluwen en vissen voorkomen in het plangebied. Zodoende is nader veldonderzoek nodig naar:
 - Vleermuizen (Tabel 3 Flora- en faunawet en bijlage IV Habitatrichtlijn). Onderzoek naar verblijfplaatsen dient te worden uitgevoerd conform het vleermuisprotocol (3 rondes in de periode 15 april tot 1 oktober, waarvan 2 tussen 15 juli en 1 oktober).
 - Van de jaarrond beschermde vogelsoorten kunnen gierzwaluw en huismus hier niet op voorhand worden uitgesloten in de overstorten van het dak. Om de geschiktheid van deze overstorten te bevestigen, kan vooronderzoek uitgevoerd worden naar de constructie van de overstorten. Indien deze geschikt zijn moet alsnog onderzoek conform de soortenstandaarden van deze soorten worden uitgevoerd.
 - Gierzwaluw: drie onderzoeksrondes in de periode half mei tot half juli.
 - Huismus: twee onderzoeksrondes in de periode april-half mei, of vier rondes in de periode half april tot half juni.
 - Strikt beschermde vissoorten kunnen in de watergang in het plangebied niet worden uitgesloten. Het gaat dan hier voornamelijk om de (strikt beschermde) vissoorten als kleine modderkruiper en bittervoorn. Er is nader onderzoek naar het voorkomen van (strikt) beschermde vissoorten nodig om effecten te kunnen specificeren.
- Alle vogelnesten zijn in het broedseizoen strikt beschermd in de Flora- en faunawet. Er dient daarom buiten het broedseizoen van vogels (globaal half maart tot half juli) te worden gestart met werkzaamheden. Bij start in het broedseizoen moet door gericht onderzoek worden aangetoond dat er geen vogels broeden in en om het plangebied.
- Verder geldt altijd de zorgplicht, op basis waarvan door iedereen voldoende zorg in acht moet worden genomen voor de in het wild levende dieren en hun leefomgeving. Dit kan bijvoorbeeld door buiten kwetsbare periodes (het voortplantings- en winterslaap seizoen) te starten met werkzaamheden, de begroeiing gefaseerd te verwijderen om dieren te kans te geven om te vluchten.

Vrijblijvende aanbevelingen

- Als vrijblijvend advies wordt aanbevolen om de nieuwbouw geschikt te maken voor vleermuizen door het aanbrengen van 2 cm bij 5 cm brede open stootvoegen op minimaal 2,5 meter hoogte in bij voorkeur de zuidelijke spouwmuur (niet boven ramen en deuren) of een houten wand;
- Ook kan worden gedacht aan het geschikt maken van het pand voor huismussen en gierzwaluwen door het aanbrengen van neststenen in de muur (minimaal 3 meter hoog) of het

Landschaps & Ecologisch Advies

- 1 dakpan hoger dan normaal aanbrengen van vogelschroot en het 3 cm. laten oversteken van de hoek nokpannen (in geval van een pannendak).
- Verder kunnen op enkele plaatsen de oever van de watergang flauw worden aangelegd in plaatst van beschoeid. Bij een 1:3 hoek kan een relatief natuurlijke oevertvegetatie ontstaan die gunstig is voor verschillende zoogdieren, watervogels en amfibieën.